

Behovsmelding – Kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole

Behovsmeldingen gjelder:

Barnehage ☐ Grunnskole ☐ Begge deler ☒

Eier: Rana, Rødøy, Nesna, Hemnes, Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Alstahaug, Leirfjord, Dønna, Herøy, Lurøy, Træna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Bindal og Sømna kommune.

Kompetansenettverk: Helgelandsnettverket – spesialpedagogisk nettverk for PP-tjenestene på Helgeland. Fylkeskommunal PP-tjeneste deltar i nettverket og bidrar med egne kompetansemidler.

Kompetansemiljø: PPT og Nord Universitet

Kontaktpersoner:

	Eier	UH
Navn	Hilde T. Mørk	Nina Myrlund
Funksjon	Leder	Koordinator kollektiv kompetanseutvikling

Partnerskapet består av flere eiere? Ja ☒ Rana, Rødøy, Nesna, Hemnes, Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Alstahaug, Leirfjord, Dønna, Herøy, Lurøy, Træna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Bindal og Sømna kommune.

Partnerskapet består av flere kompetansemiljø? Ja ☐ (Fyll ut liste) Nei ☒

Partnerskapet ønsker å videreføre behovsmelding fra 2025? Ja ☒ Nei ☐

Total sum det meldes behov for 2026

	Eier	UH	Totalt
Sum	200 000	250 000	450 000

Ev. kommentar fra innsender

Nettverket består av 4 kommunale PP-tjenester. Det søkes om 50 000 pr PP-tjeneste. Fylkeskommunal PP-tjeneste inngår i tillegg i nettverket.

1. Vurdering av behov (inkluderende prosesser)

Behovene er valgt ut av evalueringer i nettverk samt forankret i lokalt definerte behov i barnehager, skoler og PPT på Helgeland.

Målsetting for Helgelandsnettverket har vært/er å styrke PPT sine forutsetninger for å møte kommunenes kompetansebehov både i system- og individarbeid innen høyfrekvente vansker.

Helhetlig beskrivelse av behov og satsingsområder på Helgeland

Behovene for kompetanseutvikling i barnehager, skoler og PPT på Helgeland er identifisert gjennom evalueringer i nettverk og forankret i lokalt definerte prioriteringer. Helgelandsnettverket har som mål å styrke PPTs forutsetninger for å møte kommunenes kompetansebehov både i system- og individrettet arbeid, med særlig fokus på høyfrekvente vansker. Arbeidet bygger på inkluderende prosesser og tett samarbeid mellom aktørene.

Gjennom disse satsingene arbeider Helgelandsnettverket systematisk for å styrke kompetansen i barnehager og skoler, med PPT som en sentral aktør i utviklingen av inkluderende praksis og tilpasset opplæring. Det regionale arbeidet tar utgangspunkt i lokale behov og prioriteringer, og organiseres gjennom nettverk, samarbeidsarenaer og målrettede tiltak. Under følger en oversikt over hvordan satsingene konkretiseres i de ulike regionene:

I Vefsnregionen har skolene i Vefsn kommune prioritert begynneropplæring i norsk og matematikk, samt klasseledelse og læringsmiljø i skolen. Barnehagene har fokus på lek og lekemiljø, og språkstimulerende barnehagemiljø. Grane kommune arbeider med tilpasset opplæring med lesing i alle fag (2024) og skolebasert kompetanseutvikling (2025), mens barnehagene har lek og lekemiljø som satsingsområde. I Hattfjelldal er barnehagenes hovedfokus lek og lekemiljø.

På Ytre Helgeland har Alstahaug, Leirfjord, Lurøy og Træna prioritert leseopplæring i alle fag og klasselesekurs i skolen, mens barnehagene arbeider med språkstimulerende miljø. I Dønna og Herøy er satsingen rettet mot dysleksivennlig skole og matematikkvansker, og barnehagene har fokus på inkluderende praksis og deltakelse i spesialpedagogisk nettverk.

På Sør-Helgeland (Brønnøy, Sømna, Vega, Vevelstad og Bindal) har skolene prioritert fagnettverk i norsk, matematikk og engelsk. Samt begynneropplæring i matematikk hvor målgruppen også er pedagoger i barnehagen. Skolene har i tillegg prioritert arbeidet gjennom regionalt ressursteam hvor en har hatt opp ulike tema i forhold til inkluderende praksis, de siste årene en satsning i forhold til forebygging av ufrivillig/alvorlig skolefravær med fokus på økt skolenærvær. For barnehagene er tiltakene veiledning i barnehage, kompetansekartlegging og analyse av kompetansebehov, regionalt styrernettverk og tidlig innstas for barn med autisme.

I **Rana** arbeider barnehagene med å styrke personalets forståelse av sammenhengen mellom Reggio Emilias pedagogiske filosofi og rammeplanen. Skolene har fokus på begynneropplæring i skriving og lesing. Felles satsinger i regionen inkluderer kompetanseløftet, inkluderende praksis, tverrfaglig nettverk for skolefravær, spesialpedagogikk og høyfrekvente vansker, språkarbeid i barnehage og lese-/skrive-nettverk for dysleksi. I Hemnes prioriterer skolene arbeid med "Dysleksivennlig skole". I Nesna er skolene opptatt av å utvikle dysleksivennlig praksis og arbeide med matematikkvansker, mens barnehagene har fokus på inkluderende praksis og deltakelse i spesialpedagogisk nettverk.

Dette er de prioriterte satsingsområdene kommunene arbeider med i barnehager og skoler. På bakgrunn av disse satsingene vil PPT ha behov for økt kompetanse for å kunne støtte og veilede barnehagene og skolene på en målrettet måte. Dette gjelder både i systemrettet arbeid, der PPT bidrar til utvikling av inkluderende praksis og forebygging av vansker, og i individrettet arbeid, der PPT skal sikre tidlig identifisering og tilpasset opplæring for barn og elever med høyfrekvente vansker.

Hvilke(n) fase(r) er partnerskapet i

Analyse/vurdering av behov ☐ Planlegging av tiltak ☐ Gjennomføring av tiltak ☒

2. Plan for partnerskap

Partnerskapet i Helgelandsnettverket består av Nord universitet og PP-tjenestene på Helgeland (18 kommuner samt Nordland fylkeskommune). Samarbeidet organiseres gjennom ledergruppen for Helgelandsnettverket og utviklingspartnerne ved Nord universitet.

Arbeidsgruppen, som består av PP-lederne og representanter fra Nord universitet, planlegger samlingene med bakgrunn i lokale behov, tidligere evalueringer og innspill fra praksisfeltet. Dette sikrer at innholdet er relevant, forskningsbasert og tilpasset utfordringene barnehager og skoler står overfor. Arbeidsgruppen vurderer også nasjonale føringer og trender for å koble lokale tiltak til helhetlige satsinger

Satsingsområdene som er valgt ut og tematisert i nettverket er hentet frem etter analyse av kompetansebehov gjennom ordningen Kompetanseløftet, samt kunnskap den enkelte tjeneste har ut fra sin arbeidshverdag om utfordringsområder i barnehager og skoler på Helgeland og nasjonalt. I Kompetanseløftperioden har dette vært tema/fokusområder:

- Språk, lesing og skriving
- Matematikk.
- Skolefravær
- Klasse- og læringsmiljø

Arbeidet organiseres og gjennomføres i Helgelandsnettverket som et lærende fellesskap, der flere aktører deler kunnskap, erfaringer og ressurser for å oppnå felles mål. I stedet for at hver enhet jobber isolert, bygger man strukturer for gjensidig støtte og kompetanseutvikling.

Kjernen i nettverkstanken er:

- Felles ansvar og læring: Alle parter bidrar aktivt og lærer av hverandre.
- Kompetansedeling: Kunnskap og metoder spres på tvers av kommuner og institusjoner.
- Langsiktig kapasitetsbygging: Nettverket styrker kvaliteten i praksisfeltet og reduserer behovet for ekstern bistand.
- Flexibilitet og tilpasning: Tiltak utvikles i fellesskap, basert på lokale og nasjonale behov.

I Helgelandsnettverket betyr dette at PP-tjenestene og Nord universitet samarbeider systematisk gjennom samlinger, ledermøter og mellomarbeid for å utvikle kompetanse innen satsingsområder som språk, lesing og skriving, matematikk, skolefravær og læringsmiljø.

Tiltakene styrker kvaliteten i barnehager og skoler ved at kompetanse fra Helgelandsnettverket overføres til praksisfeltet. PP-tjenestene anvender ny kunnskap i både individ- og systemarbeid, utvikler bedre rutiner og kartleggingsverktøy, og veileder personalet for å fremme inkluderende læringsmiljø. Dette gir økt trygghet, bedre tilpasninger og mer målrettet ressursbruk, i tråd med vårt mandat om å støtte barnehager og skoler med spesialpedagogisk kompetanse.

Tiltakene gjennomføres med én samling hver høst og vår, kombinert med mellomarbeid og evaluering i fellesskap og på hvert PP-kontor. Dette sikrer kontinuitet, lokal forankring og systematisk oppfølging av kompetanseutviklingen

3. Eiers egeninnsats

Eier har en sentral rolle i gjennomføringen av tiltaket og bidrar aktivt gjennom avsetting av tid til planlegging, oppfølging og evaluering. Det tilrettelegges for deltakelse ved justering av arbeidsplaner og frigjøring av tid til kompetanseutvikling. Eier yter både faglig og administrativ støtte underveis og sikrer at erfaringer fra tiltaket innlemmes i ordinær praksis, slik at effekten blir varig. En detaljert oversikt over egeninnsats og økonomi er vedlagt (vedlegg 1).

4. Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelse vurderes gjennom en kombinasjon av dokumentasjon, observasjon og analyse, med utgangspunkt i forskriftens § 5 (a–e). Gjennomføringen av tiltakene dokumenteres via deltakerlister, program og referater fra samlinger, samt rapporter fra arbeidsgruppen, for å sikre at tiltakene følger planlagt struktur og innhold. Effekten på praksis vurderes gjennom observasjoner og tilbakemeldinger fra barnehager og skoler, der PPT rapporterer hvordan ny kompetanse anvendes i veiledning, utredning og tilrettelegging. Dette gjelder både individrettede saker, som f.eks matematikkvansker, språkvansker og skolefravær, og systemsaker som utvikling av rutiner, kartleggingsverktøy og inkluderende praksis. Tiltakenes betydning for det profesjonelle læringsfellesskapet måles gjennom evaluering av nettverkssamlinger og samarbeidsfora, med indikatorer som økt erfaringsdeling, etablering av nye faglige og tverrfaglige nettverk og en styrket felles forståelse. Videre vurderes hvordan tiltakene har utviklet kompetanse for å forebygge utenforskap, fremme inkludering og gi tilpasset opplæring. Dette skjer i samarbeid mellom PPT og ansatte i barnehage- og skole gjennom arbeid med tidlig identifisering av risikofaktorer, iverksetting av inkluderende tiltak og utvikling av læringsmiljø som fremmer trivsel og mestring. Dokumentasjon samles i veiledningsgrunnlag, casebeskrivelser, pedagogiske analyser og evalueringer fra praksisfeltet.

Tiltakene vurderes ut fra hvordan de bidrar til økt praksisnærhet og relevans i lærerutdanningen. Dette dokumenteres gjennom undervisningsopplegg og verktøy utviklet i samarbeid med praksisfeltet, fagplanjusteringer som styrker koblingen mellom teori og praksis, samt evalueringer med faglærere og studenter om opplevd nytte. Erfaringene brukes til å videreutvikle etter- og videreutdanningstilbud, slik at disse blir mer praksisorienterte og tilpasset lokale behov. Samarbeidet gir gjensidig læring: UH-ansatte får tilgang til autentiske praksiser og utvikler forskningsbasert undervisning, mens ansatte i barnehage, skole og PPT får faglig støtte og deltar i utviklingsarbeid basert på ny forskning. Grunnlaget for vurdering er dokumentasjon fra arbeidsmøter, evalueringsrapporter og årlig rapportering fra Nord universitet. Gjennom dette styrkes

lærerutdanningens kvalitet og relevans, og erfaringene brukes i videreutvikling av praksisperioder, innhold i grunnutdanningen og EVU-tilbud.

Oppfølging og dokumentasjon

For å styrke kvaliteten og sikre dokumentert effekt ønsker vi å innføre en forsknings- og evalueringsmodul i partnerskapet, finansiert gjennom restmidler fra 25/26. Denne modulen kombinerer praksisnær dokumentasjon med akademisk analyse og gir en mer systematisk vurdering av måloppnåelse enn tidligere. Arbeidet organiseres som et tillegg til den ordinære oppfølgingen og innebærer at UH-miljøet tar en aktiv rolle i datainnsamling, analyse og rapportering.

Oppfølgingen skjer mellom samlingene gjennom korte statusmøter eller digitale innsjekk med PP-kontorene, der fremdrift, utfordringer og lokale erfaringer dokumenteres. I tillegg samles data fra praksisfeltet gjennom observasjoner, spørreundersøkelser og kvalitative intervjuer. Dette gir et helhetlig bilde av hvordan tiltakene påvirker læringsmiljø, inkludering og forebygging av utenforskap.

UH-miljøet analyserer dataene i samarbeid med nettverket for å identifisere mønstre, vurdere måloppnåelse og justere tiltak underveis. Denne forskningsbaserte tilnærmingen gir verdifull kunnskap om hva som virker, og legger grunnlag for videreutvikling av både praksis og lærerutdanning. Resultatene brukes til å styrke koblingen mellom teori og praksis, og til å utvikle mer praksisorienterte etter- og videreutdanningstilbud. Sluttrapporten med analyser og anbefalinger deles med alle parter og danner grunnlag for justering og videreføring av tiltakene.

Hvordan tiltakene kommer barnehager og skoler til gode

Tiltakene har direkte og indirekte positive effekter på både individnivå og systemnivå i barnehager og skoler. Her er noen sentrale måter dette skjer på

Overføring av kompetanse fra Helgelandsnettverket.

Tema og innhold fra Helgelandsnettverket tas med tilbake til lokale kontekster og brukes aktivt i:

- Individrettede saker: PPT og pedagoger anvender ny kunnskap i utredning og tiltak for barn med matematikkvansker, språkvansker eller svake andrespråksferdigheter samt skolefravær.
- Systemsaker: Kompetansen brukes til å utvikle bedre rutiner, kartleggingsverktøy og inkluderende praksis i barnehager og skoler. Samt utvikle fagøkter og kurs for barnehage og skole.
- Veiledning: PPT fungerer som en kompetent veileder for personalet, og bidrar til refleksjon og praksisendring.

Styrking av lokale nettverk

Helgelandsnettverket har etablert flere nettverk som styrker kompetanse og samarbeid mellom barnehager, skoler og støttetjenester. Blant disse er ASK-nettverk for ansatte som jobber med

alternativ og supplerende kommunikasjon, fagveiledernetttverk med tema som dysleksi og matematikk, økt skolenærvær samt spesialpedagogiske nettverk for skoler og barnehager. Det tilbys også bla.veiledning av lærere på 1. trinn med fokus på klasseledelse, tverrfaglig veiledning i barnehager og årlige tverrfaglige samlinger med aktuelle tema. Disse arenaene bidrar til kompetansespredning, felles forståelse og bedre samhandling.

Dette gir:

- Økt kompetansespredning og felles forståelse.
- Bedre samhandling mellom aktører.
- Mer helhetlig og koordinert innsats rundt barn og elever.

Praksisnær kompetanseheving

Kompetansehevingstiltakene er direkte knyttet til utfordringer som ansatte i PPT møter i hverdagen.

Dette gir:

- Økt trygghet i møte med komplekse saker.
- Bedre kvalitet på tiltak og tilpasninger.
- Mer målrettet og effektiv bruk av ressurser.

Forebygging og inkludering

Tiltakene gir PP-ansatte kunnskap, forståelse og verktøy for å:

- Identifisere risikofaktorer tidlig sammen med barnehage og skole.
- Bidra til at barnehager og skoler iverksetter inkluderende tiltak.
- Veilede til et læringsmiljø som fremmer trivsel og mestring.

Langsiktig kapasitetsbygging

Barnehager og skoler får gjennom veiledning fra PPT tilgang til oppdatert kunnskap og metoder.

Dette bidrar til:

- Bærekraftig utvikling av kompetanse.
- Redusert avhengighet av ekstern bistand.
- Økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet.

5. Målgruppe

Målgruppen for tiltakene er alle ansatte i PP-tjenestene på Helgeland. Dette inkluderer PP-rådgivere, ledere og andre fagpersoner som arbeider med pedagogisk-psykologisk rådgivning i kommunene og i

videregående opplæring. Nettverket omfatter formalisert samarbeid mellom PP-tjenestene på Ytre-Helgeland, PPT Rana, PPT Vefsnregionen, PPT Sør-Helgeland, PPT for videregående opplæring i Nordland, samt Nord universitet og Statped.

Begrunnelse for valg av målgruppe:

Behovsvurderingen viser at PP-tjenestene har en sentral rolle i å støtte barnehager og skoler i arbeidet med inkluderende praksis, tilpasset opplæring og spesialpedagogisk kompetanse. For å lykkes med dette kreves oppdatert kunnskap, felles forståelse og styrket samarbeid på tvers av kommuner og nivåer. Helgelandsnettverket er derfor etablert som et lærende fellesskap hvor ny kunnskap bearbeides og deles, og hvor erfaringsutveksling bidrar til å utvikle kvaliteten i tjenestene.

Tiltakene retter seg mot denne målgruppen fordi de har direkte ansvar for å veilede og støtte barnehagelærere, lærere, SFO-ansatte og ledere i praksisfeltet. Gjennom kompetanseheving i PP-tjenesten får hele laget rundt barnet indirekte styrket kompetanse.

6. Økonomi og varighet

Skriv her (leverer budsjett i vedlegg ja ☒ Nei ☐):

Tiltaket planlegges gjennomført i samarbeid mellom Helgelandsnettverket og Nord universitet, med en klar ansvars- og kostnadsfordeling. Budsjett fra både eier og UH-institusjonen er vedlagt søknaden. Nedenfor følger en samlet oversikt over ønsket tilskudd, varighet, planer for videreføring og disponering av midlene.

Bruk av midler og gjennomføringsforutsetninger

Tilskuddet skal dekke kostnader knyttet til:

To årlige samlinger (hver på to dager), inkludert faglige bidrag fra Nord universitet, reise og opphold for fagpersoner, samt tilrettelegging og frikjøp av tid for deltakere fra eier (egeninnsats).

- **Mellomarbeid og oppfølging** i kommunene, inkludert digitale møter og koordinering.
- **Forsknings- og evalueringsmodul**, finansiert gjennom restmidler. Denne modulen gir UH-miljøet ressurser til å gjennomføre kvalitative og kvantitative analyser av effekt og måloppnåelse mellom samlingene. Kostnadene omfatter personalkostnader til analyse og rapportering og eventuelle reiser knyttet til intervju/observasjoner i praksisfeltet.

Gjennomføringen forutsetter tett samarbeid mellom eier, UH-miljøet og Helgelandsnettverket, samt lokal forankring i kommunale enheter for å sikre varig implementering og effekt.

Ønsket tilskuddsbeløp og fordeling

- **Eier:** kr 200 000 – tilrettelegging, reisekostnader, overnatting og lokaler.
- **Universitet/høgskole (UH):** kr 250 000 (av totalrammen på kr 375 000, hvor kr 125 000 dekkes av restmidler. Fordeling: faglig bidrag (kr 301 560), reisetid (kr 46 000) og reise/opphold (kr 27 440).
- **Koordinator:** Ingen separat kostnad (dekkes innenfor eierandel).

Varighet og videreføring

Tiltaket planlegges gjennomført over to år, fra høstsemesteret 2026 til vårsemesteret 2028, med to samlinger à to dager per år. Videreføring sikres gjennom integrering i Helgelandsnettverkets utviklingsarbeid, med særlig vekt på forankring i kommunale enheter for å oppnå varig implementering og kvalitet i praksis. Erfaringer og utviklede modeller skal tas i bruk i ordinær praksis i PPT, barnehager og skoler, og videreutvikles i tett samarbeid med Nord universitet og Helgelandsnettverket.

Tiltakets varighet

Vår 2026 ☒ Høst 2026 ☒ Vår 2027 ☒ Videre ☒

7. Annet

Er behovsmeldingen sett i sammenheng med videreutdanning?

Ja ☐ Nei ☒ Vet ikke ☐

De samiske perspektivene er ivaretatt i behovsmeldingen?

Ja ☐ Nei ☐ Vurdert ikke relevant ☒

Liste over andre eiere og kompetansemiljø i partnerskapet

	Navn på eier/UH	Kontaktperson	Eier/UH
1	Alstahaug kommune PPT Ytre Helgeland	Anne-Berit Løkås	Kjersti Toft
2	Vefsn kommune PPT Vefsn regionen	Sissel Bakke	Trine Fåkvam
3	Brønnøy kommune PPT Sør-Helgeland	Hilde Torgersen Mørk	Terje Heggheim
4	Rana kommune PPT Rana	Tanja D Sandvik og Elin Skonseng	Liv Åse B. Lorentzen

Behovsmeldingen har vært drøftet i medbestemmelse Ja ☒ Nei ☐

Hvem som har deltatt:

Rolle	Navn
Utdanningsforbundet PPT Ytre Helgeland	Lisa Ulstein
Utdanningsforbundet PPT Sør-Helgeland	Oda Mørk
Utdanningsforbundet PPT Vefsn region	Rita Åkvik Bråten
Utdanningsforbundet PPT Rana	Guro Stimo Henriksen

Hvor mange enheter er inkludert i behovsmeldingen?

Kommunale barnehager	Private barnehager	Offentlige skoler	Private skoler	PP-tjenester
Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	4 tjenester på Helgeland

Vedlegg 1

Budsjett

Budsjett eiers egeninnsats:

Helgelandsnettverket har ansvar for å lede utviklingsarbeidet og sørge for forankring i kommunale enheter. Dette skal bidra til god implementering av tiltaket og sikre ønsket kvalitet i gjennomføringen

Direkte kostnader

- Møtekostnader/lokaler, bispising og overnatting: 175 000
- Reiseutgifter: 25 000 kr
- Sum direkte kostnader: 200 000 kr

Egeninnsats (PP-ledere)

- Timer: 100
- Kostnad (à 900 kr/time): 90 000 kr

Arbeidstid PPT-ansatte

- Antall ansatte: 35
- Timer totalt (2 samlinger à 15 t): 1050 timer
- Kostnad (à 900 kr/timen): 945.000

Total kostnad: 1 035 000

I tillegg kommer reisetid estimert til ca. 125 timer.

UHs deltakelse i Helgelandsnettverket

Nord universitet inngår som en likeverdig partner i Helgelandsnettverket og deltar med to fagpersoner med spesialpedagogisk kompetanse. Partnerskapet omfatter fire fagdager, hvor universitetet bidrar med forskningsbaserte perspektiver og faglig utvikling for å styrke kvalitet og relevans i praksisfeltet.

Fagpersonene har ansvar for faglige innlegg på aktuelle tema, prosessveiledning og støtte til videre implementering for PPT i barnehager og skoler. De tilfører innovasjons- og forskningskompetanse som bidrar til utvikling av ny praksis i PP-tjenesten som et spesialpedagogisk støttesystem.

Økonomisk ramme for UH-bidrag

Samlinger (4 fagdager):

- Faglig bidrag og arbeidsgruppemøter: kr 241 560
 - Reisetid: kr 36 000
 - Reise og opphold: kr 22 440
- Sum samlinger: kr 300 000 (herav kr 50 000 finansieres av restmidler)

Forsknings- og evalueringsmodul:

- Analyse og kartlegging: kr 60 000
 - Reisetid: kr 10 000
 - Reisekostnader: kr 5 000
- Sum forskningsmodul: kr 75 000 (herav kr 75 000 finansieres av restmidler)

Total UH-bidrag: kr 375 000

Finansiering fra restmidler: kr 150 000

Søknadssum: 250 000,-